

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 4447-17
 ערר (י-ם) 4448-17
 ערר (י-ם) 4450-17
 ערר (י-ם) 4451-17
 ערר (י-ם) 5197-17

בית הדין לעררים בירושלים
 בפני כב' הדיין מרט דורפמן

העררים:
 1. פלוני
 2. פלוני
 3. פלוני
 4. פלוני
 5. פלונית

ע"י ב"כ עו"ד אסף וייצן, עו"ד נמרוד אביגאל ועו"ד רונית מזרחי

נ ג ד

המשיב:
משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
 ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד איילה שחר שוורץ, עו"ד מיטל פרי

פסק דין

1. בפניי חמישה עררים שהדיון בהם אוחד בהסכמת הצדדים. העררים מופנים נגד הימנעותו של המשיב ממתן מענה לבקשות מקלט מדיני שהגישו העוררים 1-5 (להלן: "העררים"). העררים הוגשו לבית הדין באוקטובר ונובמבר 2017. הדיון המאוחד בהם התקיים ביום 1.03.18.
2. כרקע עובדתי אפרט בתמצית כי העורר 1 הינו אזרח סודן מחבל דרפור. העורר 1 יליד 1978, הסתנן לישראל ביום 17.02.10 דרך גבול מצרים. ביום 12.01.14 הגיש העורר 1 בקשת מקלט פרטנית ביחידת הטיפול במבקשי מקלט של המשיב. ביום 8.02.15 עבר העורר 1 ראיון ביחידת הטיפול של מבקשי מקלט במסגרת בחינת בקשתו למקלט מדיני.
3. העורר 2 אזרח סודן מחבל דרפור. העורר 2 יליד 1980, הסתנן לישראל ביום 10.02.08 דרך גבול מצרים. ביום 6.06.16 הגיש העורר 2 בקשת מקלט פרטנית ביחידת הטיפול במבקשי מקלט של המשיב.

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

4. העורר 3 הינו אזרח סודן מחבל דרפור. העורר 3 יליד 1988, הסתגן לישראל ביום 13.06.08 דרך גבול מצרים. ביום 29.06.15 הגיש העורר 3 בקשת מקלט פרטנית ביחידת הטיפול במבקשי מקלט של המשיב.
5. העורר 4 הינו אזרח סודן מחבל דרפור. העורר 4 יליד 1986, הסתגן לישראל ביום 16.08.08 דרך גבול מצרים. ביום 23.06.16 הגיש העורר 4 בקשת מקלט פרטנית ביחידת הטיפול במבקשי מקלט של המשיב.
6. העוררת 5 הינה אזרחית סודן מחבל דרפור. העוררת 5 ילידת 1993, הסתננה לישראל ביום 18.05.12 דרך גבול מצרים. לעוררת 5 שני ילדים קטינים שנולדו בארץ. ביום 1.05.14 הגישה העוררת 5 בקשת מקלט פרטנית ביחידת הטיפול במבקשי מקלט של המשיב.
7. יודגש, כי כל העוררים לא קיבלו עד היום תשובות בבקשות המקלט שהגישו, כאמור לעיל, וכן כל העוררים מחזיקים באשרות שהייה מסוג 2(א)5 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, אשר מתחדשות מעת לעת.
8. העוררים מבקשים מבית הדין להורות למשיב להעניק להם רישיון לישיבה ארעית מסוג א/5, המוענק לפליטים ולחדשו עד להכרעה בבקשתם למקלט מדיני. לחילופין, להורות למשיב להעניק לעוררים רישיון לישיבה ארעית מסוג א/5 כפי שנעשה ביחס ליוצאי חבל דרפור בהתאם להחלטות ראש הממשלה ושר הפנים מהשנים 2007 ו-2017. לטענתם של העוררים, השארתם עם רישיון ישיבה מסוג 2(א)5 או 1/ב מותירה אותם בחוסר וודאות וללא זכויות סוציאליות, חשופים לכלל הסנקציות המוטלות על מסתננים.
9. המשיב טען בכתב התשובה שהגיש בתיקים הנ"ל, כי הסוגיה המתעוררת בעררים מצויה על שולחנו של שר הפנים תחת ליווי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה ולאחר התערבות אף מטעם ראש הממשלה, התקבלה החלטה להעניק מעמד בישראל מטעמים הומניטריים ובהתאם גם להעניק אשרת שהייה מסוג א/5 ל-500 סודנים יוצאי דרפור. עוד נטען, כי המשיב אינו מקל ראש במצבם של העוררים אשר ממתנינם להכרעה בבקשות המקלט. אולם, אל לבית הדין לשים את שיקול דעתו תחת שיקול דעתו של שר הפנים, היושב על המדוכה, בפרט בעת הזו, בשיתוף הדרגים הבכירים ביותר בצמרת המדינית, לצורך מתן פתרון רחבי אשר יהיה בו כדי להשליך על אוכלוסיית מבקשי מקלט בכלל, ועל העוררים בפרט. על כן, בית הדין התבקש לדחות את העררים.
10. לצורך ההכרעה בתיקים שבפניי מן הראוי לציין את העובדות הרלבנטיות הבאות. העוררים הסתננו לישראל בשנים 2008, 2010 ו-2012, כפי שפורט לעיל. באותם שנים המשיב לא אפשר

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

לאזרחי סודן בכללותם, ובפרט ליוצאי חבל דרפור, להגיש בקשות מקלט פרטניות. רק בשלהי 2012 החל המשיב לאפשר לאזרחי סודן להגיש בקשות מקלט פרטניות. משאפשר המשיב להגיש בקשות מקלט פרטניות, לקח הוא על עצמו מחויבות לבחון בקשות מקלט תוך פרק זמן סביר. אומנם, נוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני אינו קובע מהו פרק הזמן המרבי לבחינת בקשות המקלט, אולם, סבורני, כי תקופה של 12 חודשים מיום הגשת בקשת המקלט הינה תקופה סבירה לצורך קבלת הכרעה בבקשה ע"י המשיב. אומנם ייתכנו תקופות של עומס כבד אצל המשיב, אז ניתן להתחשב בכך ולאפשר לו פרק זמן ארוך יותר לצורך מתן מענה בבקשות המקלט. בנסיבות המקרים שבפניי, כל חמשת העוררים ממתניים להכרעה בבקשות המקלט שהגישו כבר מעל 12 חודשים. אך חשוב להבין, שאי מתן מענה בבקשות המקלט של העוררים לא נובע בשל עומס חריג אצל המשיב אלא בשל מדיניות מוצהרת של המשיב שלא להכריע בבקשות המקלט של אזרחי סודן, יוצאי דרפור. מהמידע שנמצא ברשות בית הדין נכון להיום הוכרעה בקשת מקלט אחת בלבד של אזרח סודן מדרפור והוא כן קיבל מקלט מדיני בישראל (אדם בשם מועטסס על). כמו כן, בהתאם למידע שמסר המשיב ביום 14.12.16 במענה לפניית ארגון אמנסטי אינטרנשיונל (ראו נספח ג' לכתב הערר בתיק 17-5197), נכון לסוף 2016 הוגשו למשיב 2,369 בקשות מקלט של יוצאי חבל דרפור, מתוכן 5 בקשות נדחו בסדר דין מקוצר ושאר הבקשות למעשה לא הוכרעו (ההכרה במועטסס עלי בתור פליט נעשתה במועד מאוחר יותר מאשר מועד התשובה הנ"ל).

11. לאור האמור לעיל, עמדתי היא, כי התנהלות המשיב, שנמנע מלהכריע בבקשות המקלט של העוררים במשך תקופה בלתי סבירה, היא התנהלות אשר חורגת מאמות מידה של התנהלות מנהלית תקינה והיא אף פוגעת באופן בלתי מידתי בעוררים אשר ממתניים לתשובה בבקשות המקלט כבר מעבר ל-12 חודשים. אומנם, ער אני להסברו של המשיב לפיו אי הכרעה בבקשות מקלט פרטניות של יוצאי חבל דרפור נובעת מרצון של המדינה למצוא פתרון רוחבי אשר יהיה בו כדי להשליך על אוכלוסיית כל מבקשי מקלט מחבל דרפור. אך הסבר זה אינו מקובל על בית הדין, שכן סבורני, שאין לקשור בין מציאת פתרון רוחבי לבין הימנעות ממושכת ומכוונת של המשיב מלהכריע בבקשת מקלט של מגיש הבקשה הספציפי שזכאי לקבל תשובה בבקשת המקלט שלו תוך זמן סביר, כאמור לעיל. ככל שיימצא פתרון רוחבי לכלל האוכלוסייה של יוצאי חבל דרפור, ייתכן מאוד כי בקשות המקלט של העוררים יתייתרו. אך נכון לעת הזו בקשות המקלט של העוררים עומדות ללא הכרעה. בנסיבות אלה, יש מקום לשקול בחיוב מתן הסעד המבוקש ע"י העוררים בדמות הענקת אשרות שהייה מסוג א/5 עד להכרעת המשיב בבקשות המקלט הפרטניות שהם הגישו. עוד ברצוני להעיר, כי אינני סבור שבית הדין מחליף כאן את שיקול דעת שר הפנים בשיקול דעתו, שכן בית הדין אינו מכריע בבקשות המקלט של העוררים שבפניי והסמכות הזו נתונה לשר הפנים, והוא כמובן רשאי להפעיל אותה בכל עת.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

12. לאור האמור לעיל, הנני מקבל את העררים ומורה למשיב להנפיק לכל אחד מן העוררים 1-5 רישיון לישיבה ארעית מסוג א/5, בהתאם למתווה הבא: תוך 7 ימים מהיום העוררים יגישו בלשכות המשיב בקשה לקבלת אשרת א/5 ויצרפו קורות חיים לצורך בדיקה ביטחונית. תוך 30 יום מיום הגשת הבקשה, ובהיעדר מניעה ביטחונית, ינפיק להם המשיב רישיון ישיבה א/5.
13. רישיונות ישיבה שיינתנו בהתאם לאמור בפסק דין זה, יוארכו מעת לעת עד שתתקבל החלטה סופית בבקשות המקלט שהגישו העוררים.
14. הנני מורה למשיב לשלם לכל אחד מן העוררים 1-5 הוצאות משפט בסך 3,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום מהיום.
15. זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתן היום, 6 במרץ 2018, י"ט באדר התשע"ח, בהעדר הצדדים.

מרט דורממן, דיין
בית הדין לעררים